

tüntetik fel. Erdő ritkán látható, a bányamunka letarolt, fölforgatott mindent. A hegyek közé beszorítva, meredek lejtőjükre fölnyúlva fekszik a csinos Verespatak, mely, mint Abrudbánya, szintén római időbeli bányatelep s úgy itt, mint Abrudbányán, a házakba most is sok emlékkő és római maradvány van beépítve. Itt is, mint Abrudbányán, kevés számú a magyarság, de buzgó és lelkes, s magasabb műveltsége és nemzetiségéhez való hű ragaszkodása megvédi a számban nagyobb fajba olvadástól.

A regényes fekvésű város fölött ott áll a kifosztott óriás, a Csetátye. Egy hatalmas kötömb, melyet a római világ hagyott az utókorra, meg-

rabolva rengeteg kincsétől. Feneketlen mélységbe vezető aknáiba, tárnáiba ma már csak a kétségbeesésében vakmerő proletárt vezet le a remény egy-egy sugara. A mi volt, attól még a rómaiak kifosztották a kőhegyet.

Mellette, a Róka-hegy szakadékos ösvényein, még járnak az arany tartalmu érczet általvetőkben hurczoló mokány lovacsákák, szakadatlan sorokban lépegetve a zúzó-malmok felé és vissza. A vörhenyes hegy kívülről nem árulja el egyébbel a méhében folyó lázas kincskeresést. Csak a Csetátye áll, komor fönséggel hirdetvén az utókornak: *Vanitas, vanitatum vanitas!*

Dr. Szász Károly.

A JÓZSEF-FŐHERCZEG-BARLANG BIHARMEGYÉBEN.

Az orvosok és természetvizsgálók jubiláris vándorgyűlésén megjelent tagok egy része, közöttük a közel 80 éves Nendtvich Károly nyugalmazott műegyetemi tanár is, öt napra terjedő kiránduláson vettek részt, hogy «Bihar-ország» természeti nevezetességeit megtekintsék. Fáradtságos és kimerítő utazás volt ez, egy ízben nyolcz órai gyaloglással összekötve; de a tudósokat és kutatókat jellemző szívósság nem engedte kifáradni őket, annál kevésbbé, mivel csaknem mindenütt egészen új vidékeken jártak, melyekről pár évvel ezelőtt a nagy közönség még alig tudott valamit, míg ma már egy részük országos hírnévre vergődött.

Ennek a kirándulásnak legszebb pontja és valódi koronája a «József-főherczeg-barlang» megtekintése volt, mely barlangot csak egy pár évvel ezelőtt (1884) fedezték föl, Hazay Gyula korán elhunyt geologusunk és K. Nagy Sándor, «Bihar-ország» ismertetője. Mennél többen látogatják ezt a szép barlangot, annál nagyobbra nő hírneve, s már ma is ismerik felőle, hogy Európa legszebb barlangjai közé tartozik s Magyarországon is méltán sorakozhatnak a dobsinai és aggteleki barlangok mellé, melyekről rég elismert dolog, hogy nagyon méltók a megtekintésre.

A Bihar-hegység nyugati oldalán, Rézbányától éjszak felé, 24 kilométernyi hosszú, rendkívül keskeny völgy vonul el, melyet Kis-Szegyesd (Szegyesztyel) falutól neveztek el. Ez a völgy, a melyhez Nagy-Váradtól a vaskohi vasútvonalon lehet eljutni, közel 100 kilométernyi utazás után,

Lanka és Felsőmezős községeken át, a Bihar-hegység legregényesebb vidékei közé tartozik. Ebben a völgyben Kiskoh és Magura faluk között, három nagyobb barlang is van. Egyik a 92 méter hosszú Duly-barlang, mely azonban nem érdemes a megtekintésre, a másik a kis szegyesdi vagy szegyesztyeli barlang, melyet Schmidl ismert barlangkutató Albrecht főherczeg nevére nevezett el, s mely már sokkal figyelemreméltóbb, és a harmadik, az utóbb említett barlangtól alig egy kilométernyi, de Kis-szegyesd falutól már tíz kilométernyi távolságban, az újonnan felfedezett József-főherczeg-barlang, mely az előbbieket nagyságra és szépségre egyaránt messze felülmúlja.

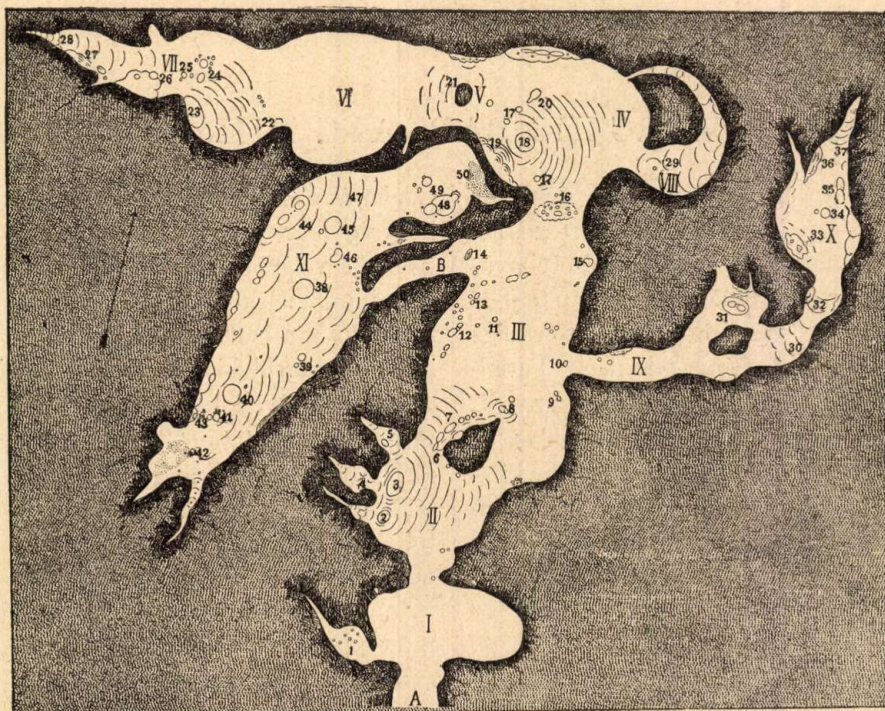
Roppant kapu alaku torkolata van a barlangnak, s abból, hogy eddig nem ismerték, valószínűnek látszik, hogy e nyílás eddig fedve lehetett. Hazay, az első kikutató, a barlangban mindent tisztán és épen talált s a bejárat előtt, a hegylejtőn látott egy nagy, még nem is vén fák tövében fennakadt, sziklatömeget, mely előbb valószínűleg a bejáratot fődte. A barlangba könnyen lehet bejutni s bejárása, bár összes mellékágaival egy kilométernyinél nagyobb hosszúságot tesz, (az aggteleki Baradla hossza különben majdnem nyolcz kilométernyi!) nem nehéz, mivel talapja egészen vízszintesen terül el, alja mindenütt fehér mészburok, nyár közepén nem is nagyon nedves, hőmérséklete 9—10 fok Reaumur, s léghuzamot sehol sem lehet benne érezni.

A barlang alaprajzát egyik fölfedezőjének,

Hazay Gyulának tervezete szerint mutatjuk be, kinek a barlangismertető czikke különben is leginkább volt segítségünkre a jelen közlés megírásánál. Azóta a barlang egyes részeinek elnevezése változott, mivel a bihari Kárpát-egyesület egyes pontoknak biharmegyei kitünőségek után új neveket is adott, így a K.-Nagy-Sándor-csarnok (III.) hátsó része (14—16 számok) Sipos Orbán-csarnok nevet nyert, a Semsey-csarnok (VII.) egy részét (24—25 számok) Schlauch-Lőrincz-csarnok, a végét pedig (26—28 számok), báró-Dőry-József-csarnoknak keresztelték el.

is, s hogy ezek az alakzatok, mint egynémelyikről képeinken is láthatjuk, sajátágaik és szépségük által valóban feltűnők: megkezdjük vándorlásunkat a barlangban a tervrajz és Hazay leírása nyomán, meg-megállapodva azon pontokon, melyeket képeink is bemutatnak.

A bejárat tizenegy méter széles és hét és fél méter magas s már itt vastag, hosszú cseppkövek díszítik a boltozatot. Az oldalfalak lassan tágulva, eljutnak egy 17 méter hosszú s 36 m. széles kerek előcsarnokba, melynek csinos oszlopokkal díszített oldalfülkéje is van. Innen

- A. Bejárat. I. Elő-csarnok. 1. Ruhatár II. Pável-terem. 2. Üllő és kalapács (nyaktiló). 3. Szószék. 4. Szent sir. 5. Mohamed koporsója. 6. Fügöny. 7. Oszlopsor. III. K. Nagy-Sándor-csarnok. 8. Sphynx. 9. Kaktusz. 10. Koldus. 11. Pizai torony. 12. Várrom. 13. Szobortelep. 14. Oltár. 15. Oroszlán. 16. Oszloptorlasz. IV. Trón-terem. 17. Trónrök (fenyőtobozok). 18. Trón. 19. Mennyezet. 20. Kinesesláda. V. Denevér-lak. 21. Guáno-domb. VI. Tuncz-terem. VII. Semsey-csarnok. 22. Vízpartók. 23. Fehér-hegy a vízmedenczével. 24. Három püspök és segédlete. 25. Kettős oszlop. 26. Rovar-domb. 27. Vizesés. 28. Zuhatag. VIII. Böck-üreg. 29. Medence-terem az Iziszszel. IX. Bulk-üreg. 30. Medence-csoport. 31. Szűszner fürdőterme. X. Krenner-csarnok. 32. Sátor. 33. Virággyak. 34. Obeliszk. 35. Szénaboglya. 36. Orgona. 37. Kalap-gomba. B. Bujtató. XI. Hazay-Gyula-csarnok. 38. Bábel tornya. 39. Goliát és Dávid. 40. Forgatag. 41. Virágesokor (gyémántkő). 42. Szomorufűz és temető. 43. Czukorsüveg. 44. Olympus. 45. Pelion és Ossza. 46. Bábszikla. 47. Hómező. 48. Hármashegy. 49. Fehér sas. 50. Tündérkert.

A JÓZSEF-FŐHERCZEG-BARLANG ALAPRAJZA.

Ezek a változások igen, lényegtelenek, s így a vázlat teljesen használható.

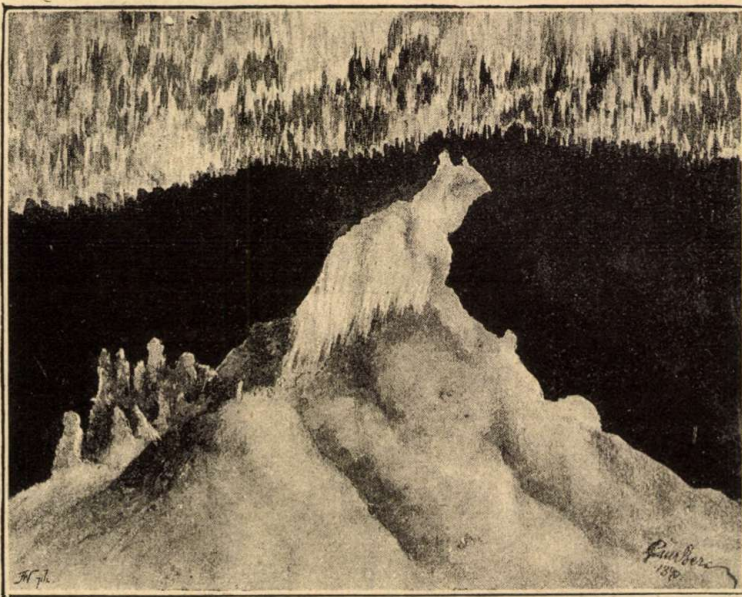
Általánosságban megemlítve még, hogy a József-főherczeg-barlang különböző részeiben nem kevesebb mint 68 nagyobb önálló cseppkő alakzatot találunk, tehát aránylag sokkal többet, mint az Adesbergi- vagy Aggteleki-barlangokban

3—4 méter hosszú oszlopos folyosó vezet a barlang területének uráról, a nagyváradi görög-katolikus püspökről elnevezett *Pável-terembe* (II.), melyben már több nevezetes alakulat fordul elő; így az üllő vagy nyaktiló: egy két méter magas, alján egy és fél méter széles kúpos sztalagmit, melyhez alig két arasznyira felülről egy legalább

7 méter hosszú, óriási kalapács-hoz hasonló sztalaktit ereszkedik le. Innen tovább a *Nagy-Sándor-csarnok* (III.) nevű hatalmas ürbe jutunk, mely 95 méter hosszú, 25—30 méter széles és 30—40 méter magas. Gyönyörű ebben a teremben a boltozatról lenyúló, óriási nagyságú virágcsokorra emlékeztető két sztalaktit-képlet s egy kisebb sphinx alakú tömb. Hátsó részében, melyet ma Biharmegye tanfelügyelőjéről *Sipos-Orbán-csarnoknak* neveztek el, van a barlang egyik legszebb pontja, az úgynevezett «oltár». A boltozatról czafrangos kárpitdiszítványok függnek alá, melyek között egymásba olvadó sűrű oszlopok az oltár magasságának közepéig

nához hasonló képlet diszít, a trón fölött pedig hatalmas rojtos sztalaktitok képezik a mennyezetet. Mögötte tornyos templomhoz hasonló nagy sztalagnit van.

A barlang innen hirtelen egészen nyugati irányt vesz s most egy kupolás üregbe jutunk, melyet az itt tanyázó sok ezer denevérről *Denevér-teremnek* neveztek el. Hazay e teremben még pókakat, legyeket s egy eddig ismeretlen vakbögárt is talált. Közvetlen ezután jó a természet-tudományok lelkes pártfogójáról elnevezett *Semsey-csarnok* (VII), melyben oldalt valóságos kut is van, egy méternyi mélységig telve kristály tiszta vízzel. Jobb oldalt ettől a ma *Schlauch*

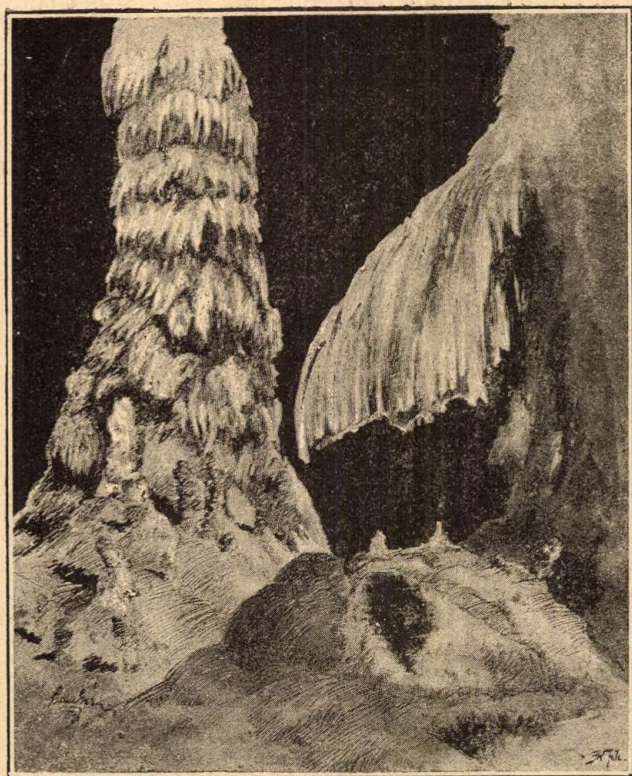
A JÓZSEF-FŐHERCZEG-BARLANGBÓL: «A FEHÉR SAS.» — Paur Géza rajza.

érnek le, a hol annak kidomborodásán külön felmagasló csapok az oltár gyertyáiként tűnnek föl. A kidomborodásról az oltár terítője, mint fehér rojtos lepel, ezer ránczolatban hullámszik alá a mészkéreg padolatra.

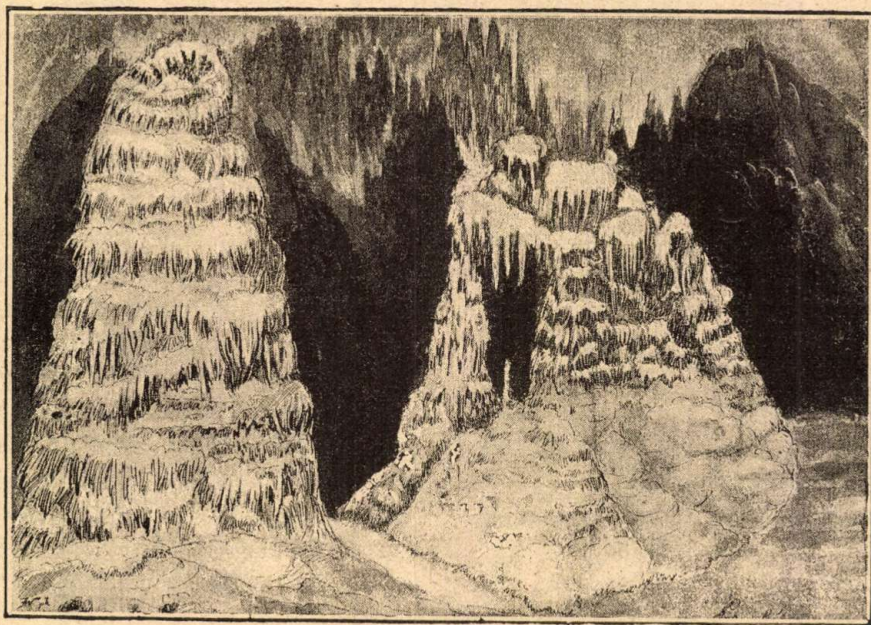
Jobbra innen, pompás oszloptorlasz mögött, ismét kitárul a barlang s eljutunk a *Trón-terembe* (IV.), mely 50 méter hosszú s 30—35 méter széles. Ennek fő képletét: a lépcsőzetesen emelkedő trónnak nevezett sztalagmit-dombot, képünk is bemutatja. A trón kerekded, 2 és fél méter átmérőjű s a terem aljától számítva legalább öt méter magas. Körülállja a trónt három különös alkotású sztalagmit, melyeket leginkább szétnyílt pikkelyű fenyő-tobozokhoz lehet hasonlítani. A trón háttérét az oldalfalnál óriási orgo-

Lőrincz püspökről nevezett teremben különös alaku képződmények tűnnek fel. Mintha három nagyszakállu püspök volna itt, tiarákkal fejükön s egyházi kísérettel. Bal felé, a ma Biharmegye főispánjáról nevezett *báró-Döry-József-csarnok*-ban az üreg már csak hat méter széles és folytatásában mindinkább szűkül; a talaj azonban sima, kemény mészréteg, mintha fehér aszfalttal volna leöntve. Itt van a rovardomb, az érdekes vizesés s annak végén a zuhatagnak nevezett sztalagmit-tuskó, mely a barlang 500 méternyi hosszú főüregének végső pontja.

A főüregnél érdekesebbek a melléküregek, melyek közt, mint az alaprajzból is látható, három nagyobb terjedelmű. Jobb oldalt a Nagy-Sándor-csarnokból ágazik el egy hosszú üreg,

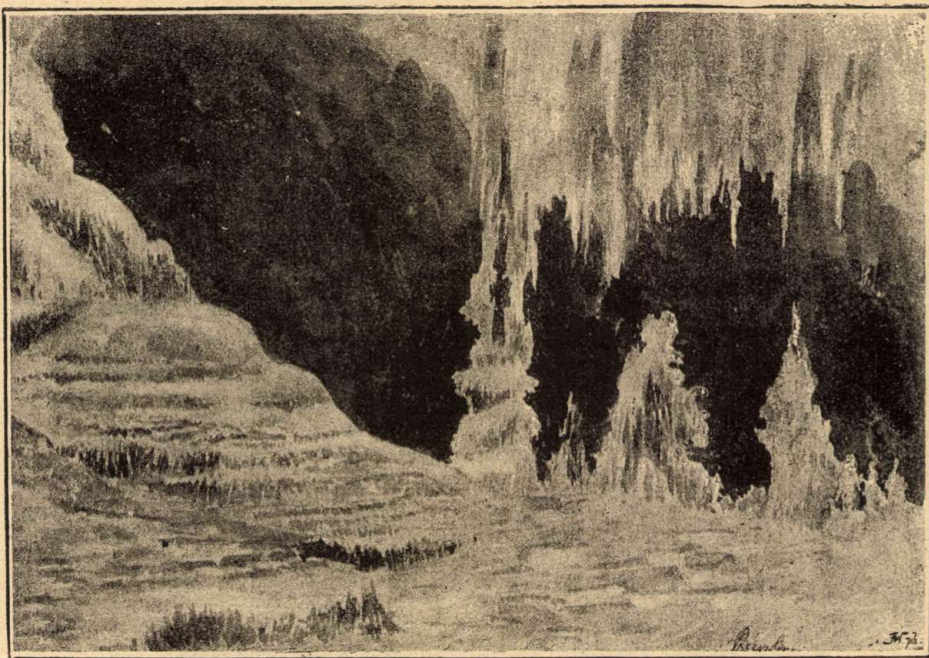

«FORGATAG» A K.-NAGY-SÁNDOR-CSARNOKBAN.

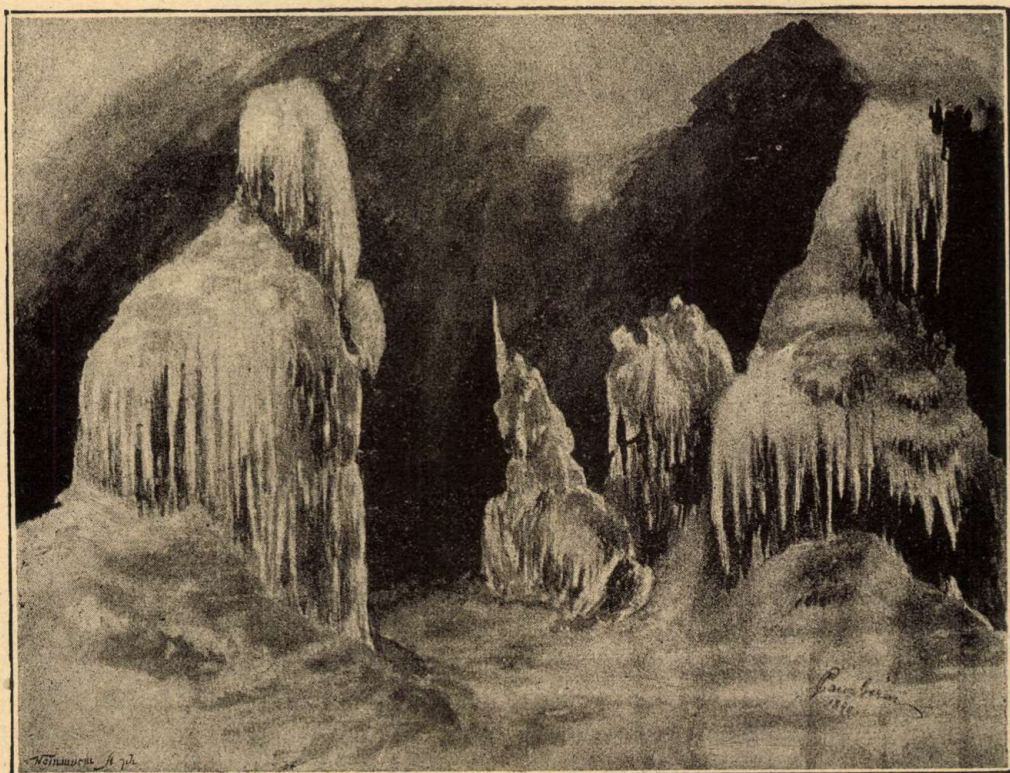

«BÁBEL TORNYA» ÉS «GOLIÁTH».

A JÓZSEF-FŐHERCZEG-BARLANGBÓL. — Paur Géza rajzai.

«A TRÓN» A NAGY-TEREMBEN.

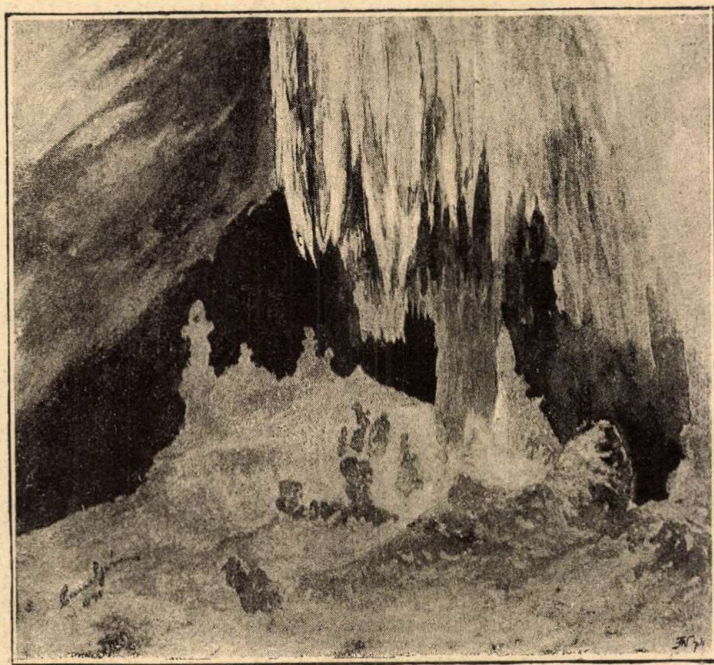
RÉSZLET A «HAZAY-TEREM»-BŐL.

A JÓZSEF-FŐHERCZEG-BARLANGBÓL. — Paur Géza rajzai.

melynek első részét Bulk Adolf rézbányai román lelkész tiszteletére a felfedező *Bulk-üregnek* (IX) nevezte el, hátsó részét pedig híres tudósunkról, Krennertanárról, *Krenner-csarnoknak* (X). Mindkettőben valóban meglepő alakulatok vannak: egy kinyújtott karral imádkozó térdeplő koldus, egy vörös színű, ragyogó mészkristályokkal behintett domb, a *Czinóber-domb*, azután egy valóságos virágágyakra osztott tündérkert, majd egy öt méter magas pálmalevél alakú diszítésekkel eltátott obeliszk s végül egy szénaboglya alakú tömb s egy roppant nagy kalapgomba mellett az óriási orgona, melynek számtalan lefüggő és feléle törekvő csapjai a falat egészen elborítják.

fekvő harmadik oldal-ág, a barlang felfedezőjéről elnevezett *Hazay-Gyula-csarnok* (XI.), a melynek kincseit ismertetik többi képeink. A Sipos-Orbán-csarnokból a fentebb leírt «oltár» mögött nyílik az 52 méter hosszú folyosó, melyen át — egy helyen egész le a földig hajolva — juthatunk el ebbe az óriási csarnokba, melynek hossza 210 méter, szélessége pedig egész 125 méterig tágul. Falai mellett 7 óriási oszlop van, tele fehér, helyenként viasz-sárga, sőt pirosas mésztéggel, mely különös alakokat vesz fel s néha szobrokat is mutat.

Csodálatosnál csodálatosabb alakzatok vannak itt is. Mindjárt a bejáráshoz közel látjuk a 6—8

A JÓZSEF-FŐHERCZEG-BARLANGBÓL: «A SZALONNA-DARABOK». Paur Géza rajza.

A másik oldalüregnek, a trónteremből nyíló s hírneves geologusunkról nevezett *Böck-üregnek* (VIII) másfajta nevezetessége van. Egész sereg szögletes medencze fekszik itt egymás mellett és fölött lépcsőzetesen, részben vízzel is telve. A medenczék párkányán felkapaszkodva folyosóhoz jutunk, melynek jobb oldalán a fal hosszában emelvényszerű alapon magas boglya-alakú képletek domborodnak ki a falból; egyik tiszta fehér és habos felületű, a másik viasz-sárga s ennek sima felületén apró kristályok villognak. A folyosó gáttal van elzárva, de kanyarogva ismét eljut a trónterem hátulsó részéhez.

Legérdekesebb az egész barlangban a balra

m. magas és 3 m. átmérőjű *Bábel-tornyot*, a róla lenyúló pálmalevél alakú diszítésekkel s mellette két oszlopot, melyeket *Goliáth és Dávid* néven ismernek, nagyságuk szerint s melyek viasz-sárga alapszínűek s finom hófehér diszítések által feltűnők. Délfelé tovább haladva találjuk a képünkön is látható *Forgatagot*, mely 2. m. átmérőjű s a boltozattal hullámosan összeforrt, apró ragyogó kristályokkal megrakott pompás képlet. Három lépéssel tovább a két óriási *Virágbokréta*, vagy gyémántkő, egymás mellett áll s koronájukkal érintkező 3 m. magas sztalagmit, mintha csupa ragyogó, hófehér kinyílt rózsa és bimbó volna együtt. Ez a barlangban a termé-

szetnek egyik legszebb, valóban elragadó alkotása, mely megérdemelné a védő üvegharangot, hogy most még üde, tiszta bájában örökké megtartassék. Nyugat felé innen *Kalvária-hegyhez*, *Szomorú fűzhöz*, *Czukor-süveghez* és *Vizeséshez* hasonló s így nevezett csodálatos részletek mellett elhaladva, egy nagyobb öblösödéshez jutunk, melynek egyik oldalán van az *Olympus-hegy*, 30 méter kerületű négy csúcsú domb, hó-mezőkhöz hasonló barázdákkal s alant kis bábukhoz hasonló törmelékekkel. Tovább éjszakra terül el a *Hármashegy*, alján összeolvadt három sztalagmitkúp s ezentul a barlang végén (méltó befejezése a csodás világnak) van a *Tündérkert a fehér sassal*. Mintha egy mesevilág tárulna fel előttünk. Az alacsony boltozat az ezer meg ezer apró, ludtollvastagságú átlátszó csövecskéktől ki

sem vehető. E számtalan fehér sip hártyszerű végein ragyogó vízcepppek tündöklének gyémántokként; csillogva hullanak alá az utánok ott lenn sóvárgó sok apró fehér virágra. S e tündérkert előtt néhány lépéssel 3 m. magas sárgás színezetű sztalagmitkép magaslik fel, tetején szomorkodó fehér sassal, mely oly természetű, mintha szobrász alkotta volna.

Ilyen ez a szép barlang tündérvilága. Szó és rajz csak halvány fogalmat nyújthatnak szépségeiről. De hirneve nőttön nő, s bizony nincs mesze az idő, midőn látogatóinak dicsérete kivívja azt is, hogy megkönnyítsék a közlekedést hazánk ezen nemrég fölfedezett természeti új kincséhez is. A bihari Kárpát-egyesület feladata ezt megkezdeni s mindent elkövetni, hogy megtörténjék.

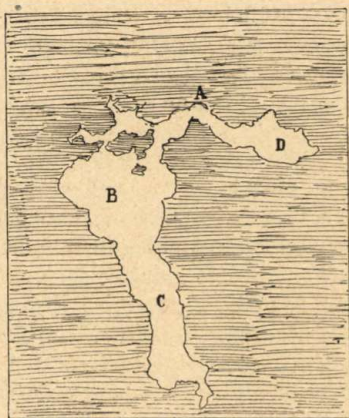
A BIHARMEGYEI HEGYSÉGEKBŐL.

Biharmegyének hegyes keleti része még mindig kívül esik a kirándulók és turisták útján. Ugy szólva csak a környékbeliek ismerik, noha az ország egyik legszebb része, nagy erdőségekkel, bércekkel, szeszélyes folyókkal, patakokkal, dús forrásokkal, romokkal, barlangokkal, több várossal, helységekkel és az ország többi részének lakóitól és saját vérbelijeitől is sokban különböző népességgel. A hegyes vidék lakói románok, de a városokban, a nagyobb helységekben mindenütt ott találjuk a magyarságot is.

Biharmegye hegyes vidékeit választotta kirándulási helyül a magyar orvosok és természetvizsgálók Nagy-Váradon összejött vándorgyűlése. A látogatást főképp a bihari Kárpát-egyesület rendezte, mely tevékenyen buzgólkodik,

hogy fölhívja a figyelmet a regényes vidékre, a kirándulásokat megkönnyítse. Adott ki képes füzeteket is, melyek az utazónak kellő tájékozással szolgálnak. Ezek egyikéből, a *Hegyesi Márton* szerkesztette «Élesd vidéke» címűből, is veszünk át mutatóban néhány képet, saját illusztrációink kiegészítésére.

Biharmegye hegyvidéke három főcsoportra oszlik, melyek közt a legéjszakibb, az *Ermellék*, egészen sajátos jellegű, míg a másik kettő a *Sebes-Körös* és a *Fekete-Körös* forrásvidéke bi-

A KIS-SZEGYESDI ÚJ BARLANG ALAPRAJZA.

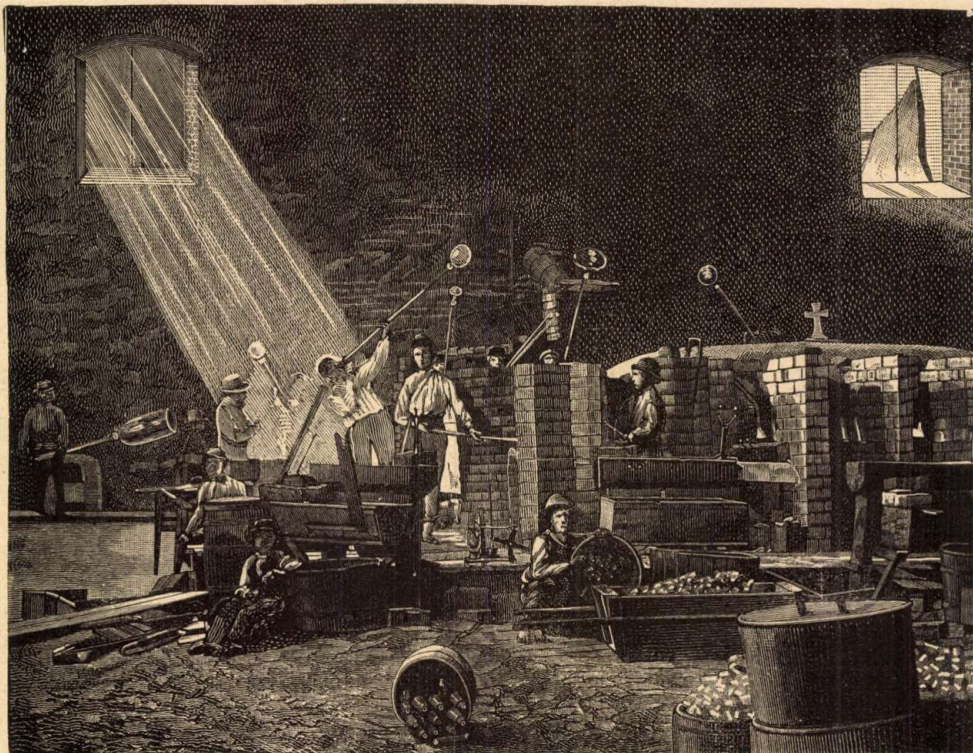

A CSARNÓHÁZI BARLANG ALAPRAJZA.

zonyos rokonsággal bír. E két utóbbi környékéről már régebben önálló művet adott ki a német Schmiedl; újabban Márki Sándor és K. Nagy Sándor részletes ismertetések közöltek egyes részokról, de azért a természeti kincsekben gazdag vidék még mindig nincs kellőképp kiaknázva. Így hogy csak egy példát említsünk fel, a Bihar-hegységben eddig 33 cseppkő barlangról tudunk, melyek közt épen a legszebb, a *József-főherczeg-barlang*, csak pár év óta ismeretes s a tömördek ásványvíz forrás között a gyönyörű vidékü *Bihar-Füred* is csak napjainkban lett ismertessé.

A *kis-szegyesdi új barlang*, melynek alaprajzát s egy részletét, az úgynevezett díszteremből,

szegletszírtén, mely e folyók összeömlésénél látható, kopasz szikla fölött egykor egy Csaraó nevű avar vezér építtetett itt a rege szerint várat s róla nevezik el az egész völgyet *Csarnó-völgynek*, mely, mint egy másik rajzunk mutatja, meredek és kopár sziklaival sok figyelemre méltó részletet rejt magában. Két barlang is van e kis völgyben. Az egyik kissé balra hajló, mély, közepén pokolsötét, ölesnél nagyobb sziklaüreg szádát mutat, melyből félőlnyi vastag sugárban patak tör elő s csinos vizesést alkotva rohan ki a szabadba. A másik, újabban fölfedezett barlang, a melynek képét szintén adjuk, már bejárható, de nem nagy és szépség tekintetében is messze elmarad a József-főherczeg-barlangtól.

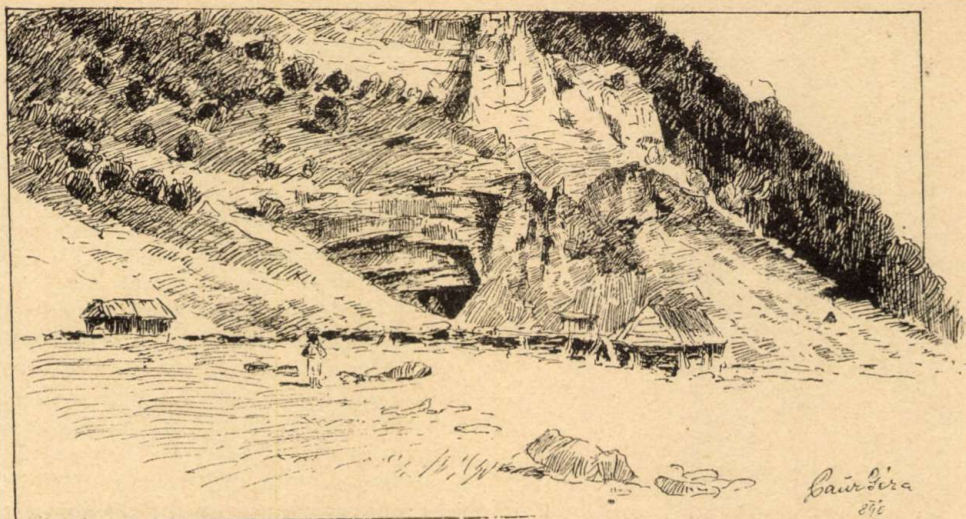

A FEKETE-ERDŐI ÜVEGHUTA.

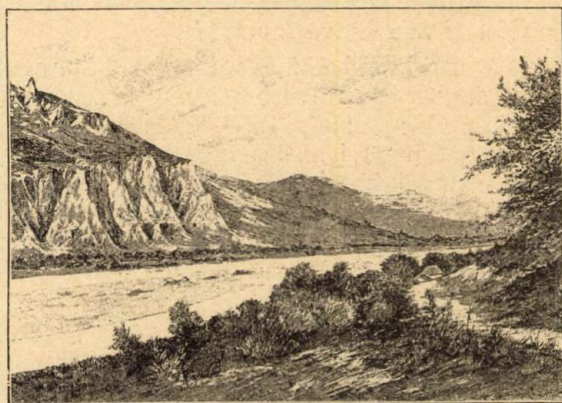
mutatjuk be, szintén a legújabb fölfedezések közé tartozik. Ez a barlang csak egy pár órányira van a József-főherczeg-barlangtól a kis-szegyesdi völgy első mellékvölgyének csúcsán. Útja eléggé kényelmes, ámbár Kis-Szegyesdtől mintegy két órányira esik s a barlang bejárata igen szűk. Nevet még nem adtak neki, minden részletében nincs is kikutatva, de a díszteremnek bemutatott része tanúsítja, hogy érdemes a megtekintésre.

Szintén csak mostanában fedezték fel a *csarnóházi barlangot*, melynek bejáratát és alaprajzát Paur Géza rajza után közöljük. Csarnóháza, melynek határán fekszik ez a barlang, az államasút mentén van, a Sötét-pataknak a Sebes-Körösbe ömlésénél. A hegyes háromszög alakú

Egészen más vidéken, a Sebes-Körös völgyében esnek: *Sólyomkő* és *Fekete-erdő*. A Sebes-Körös völgyének főszékhelyétől Élesdtől (mely a budapest-predeali nagy vasútvonalnak egyik állomáshelye), alig egy mérföldnyi távolságban emelkednek *Sólyomkő* vár romjai, (melyről három képet is adunk) a Halasd községnél végződő éjszak-nyugati völgytorkolatban eső magaslaton. A ma elhagyatott vidéken bükkös erdőség közepette levő romokról már az Árpádok korában említést tesz a történelem, mint Kopasz nádor tulajdonáról. Bocskay István többször időzött itt, valamint más erdélyi fejedelmek. A Rákóczi szabadságharcza után Löwenberg császári tábornok romboltatta le. A terjedelmes romok, melyek közt a mai tulajdonos Batthyány grófi csa-

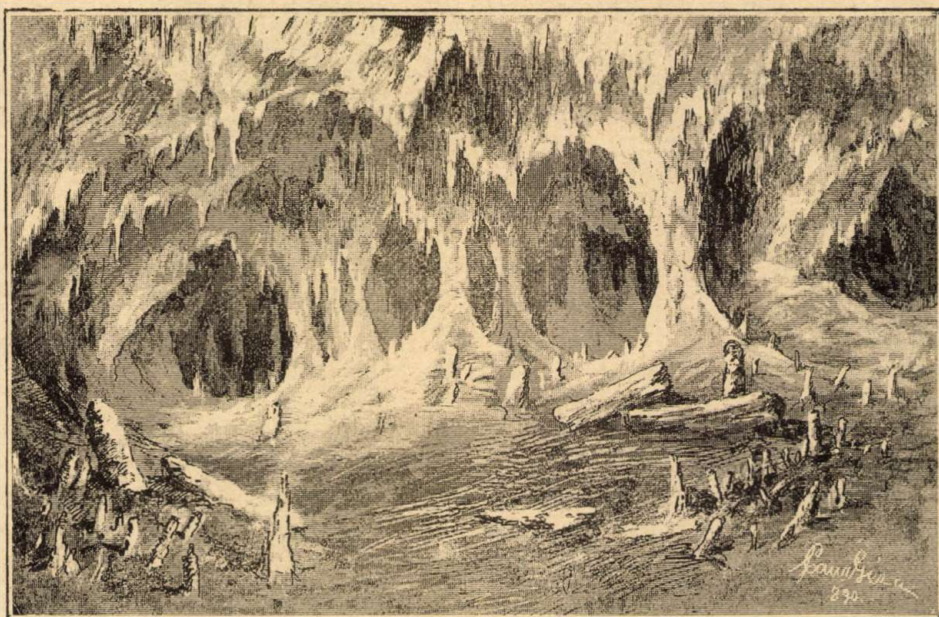
A CSARNÓHÁZI BARLANG BEJÁRATA.

RÉSZLET A CSARNÓ-VÖLGYBŐL.

ROMOK SÓLYOMKŐ VÁRÁBÓL.

DÍSZTEREM A KIS-SZEGYESDI ÚJ BARLANGBAN.

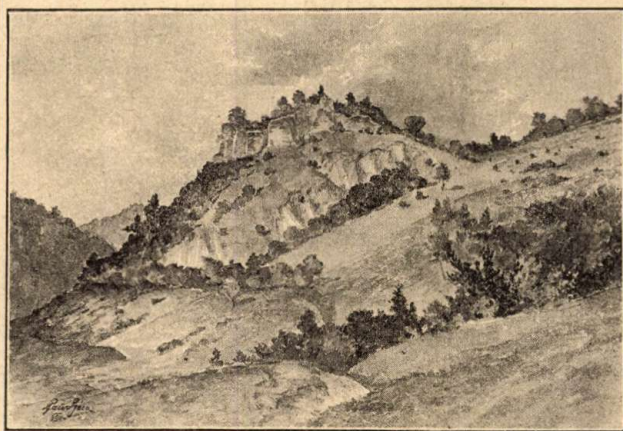
BÁSTYA SÓLYOMKŐ VÁRÁBÓL.

lád 1822-ben egy családi sírkápolnát emeltetett, még ma is érdeemesek a megtekintésre, különösen a déli részen, hol a folyosók menetét s a roppant mélységből nyíl egyenesen falakkal fölemelkedő csonka tornyok részleteit is meglehet még különböztetni. A vár régi, kerek kutjának kőből kirakott falai még most is épek, s benne

még jelenleg is majdnem két méteres a víz. Legérdeamesebb azonban e romok megtekintése azért, mert a tetőről elragadó szép kilátás nyílik minden irányban.

Solyomkő vár romjaitól másfél óra alatt kényelmes úton juthatunk el a *fekete-erdői üveggyárhoz*. Élesdtől éjszakra, 19 kilométernyi távolságra, a Rézhegység közepén, pompás völgykatlanban, melyet többek közt egy a Sebes-patak (Bisztra) által sziklák között alkotott s a kis község vendéglőjétől csak egy kilométernyire eső kettős vízesés is érdekessé. A fekete-erdői üveggyár, melyet újabban külön részvénytársaság kezel, Biharmegye legkitünőbb ipartelepei közé tartozik, a virágzásnak magas fokán áll, a mit tanúsít az a körülmény is, hogy a gyár munkabér gyanánt évenként mintegy 80.000 forintot fizet; készítményeit pedig külföldre is nagy mennyiségben szállítják. Egyik olvasztó-kemenczéjének belsejét mutatja be képünk, mely bizonyynyal ismerősnek fog feltűnni mindenki előtt, ki valaha üvegfuvást látott.

A nagykiterjedésű és változatos Biharmegyéről közölt eme részletek is elég bizonyítékok a sokszor hangoztatott, de — fájdalom! — ritkán követett nézet igazsága mellett, hogy a magyar embernek itthon is sok, nagyon sok látni valója akadhatna, mielőtt a külföldnek mindenki által taposott híres szép vidékeit meglátogatná.

SÓLYOMKŐ VÁR ROMJA.

BALLAGI MÓR.

A magyar tudományos akadémia jubiléusainak száma ismét szaporodott egygyel. F. hó 5-én tölt be 50-ik éve annak, hogy az akadémia tagjai közé beválasztották dr. Ballagi Mórt, a nagy hírnagy nyelvész és tanférfiut. Ritka esemény ily jubileum; Magyarországon mindeddig csak hatan értek meg ily napot, jelöl annak, hogy már kora ifjúságukban oly fényes eredményeket tudtak

felmutatni, melyek e kiváló kitüntetésre érdemeikké tették őket.

Ballagi Mór is csak 25 éves volt még, midőn az ország legelső tudományos testülete tagjai sorába fölvette, oly életkorában, mint a minőben akadémikusokká lettek ma is élő jubiléus társai: Pulszky Ferencz és Tóth Lőrincz. Az alább hasonmásban közölt akadémiai ajánló